

Številka: 018-22/2023-5

Datum: 14. 3. 2023

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu Igorja Luzarja kot predsednika senata ter Andraža Žvana in Sama Červeka kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Odstranjevanje in obdelava odpadkov - ponovitev*« v sklopu 4 »*ODPADKI, KI Z VIDIKA PREPREČEVANJA OKUŽBE ZAHTEVAJO POSEBNO RAVNANJE PRI ZBIRANJU IN ODSTRANJEVANJU*«, začetem na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja BIOTERA, d.o.o., Poslovna cona Žeje pri Komendi, Pod kostanji 4, Komenda, ki ga po pooblastilu zastopa Godec Černeka Nemeč odvetniška družba, o.p., d.o.o., Železna cesta 14, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Univerzitetni klinični center Maribor, Ljubljanska ulica 5, Maribor (v nadaljevanju: naročnik), 14. 3. 2023

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugodi in se v delu, ki se nanaša na sklop 4 »*ODPADKI, KI Z VIDIKA PREPREČEVANJA OKUŽBE ZAHTEVAJO POSEBNO RAVNANJE PRI ZBIRANJU IN ODSTRANJEVANJU*«, razveljavi odločitev o sklenitvi okvirnega sporazuma s ponudnikom SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o., Murska Sobota, ter o oddaji posameznega naročila za prvo obdobje, kot izhaja iz dokumenta »*ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA*«, št. 461-(810115)-59/2022-3, z dne 20. 1. 2023.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 12.661,20 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno 1. 12. 2022, pod št. objave JN008087/2022-B01 (s popravki dne 6. 12. 2022, 15. 12. 2022 in 23. 12. 2022) ter 2. 12. 2022 v Uradnem listu Evropske unije, pod št. objave 2022/S 233-670826. Naročnik izvaja odprti postopek za sklenitev okvirnega sporazuma.

Naročnik je 20. 1. 2023 na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN008087/2022-ODL01) objavil »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA«, št. 461-(810115)-59/2022-3, iz katere med drugim izhaja, da bo okvirni sporazum za sklop 4 sklenil tudi s ponudnikom SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o., Ulica Matije Gubca 2, Murska Sobota (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), s tem ponudnikom pa za ta sklop tudi sklenil pogodbo za obdobje od pravnomočnosti odločitve do 31. 12. 2023.

Vlagatelj je 1. 2. 2023 zoper navedeno odločitev pravočasno vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga razveljavitev te odločitve v vseh delih, ki se nanašajo na sklop 4, uveljavlja pa tudi povrnitev priglašениh stroškov pravnega varstva. Zatrjuje, da je naročnik kršil Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) s tem, ko je odločil, da bo sklenil okvirni sporazum za sklop 4 z izbranim ponudnikom in s tem ponudnikom tudi sklenil pogodbo (za prvo obdobje). Navaja, da izbrani ponudnik v ponudbo ni predložil lastne pisne izjave o tem, da bo odpadke odstranjeval skladno z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njima povezanih raziskavah (Uradni list RS, št. 89/2008 s sprem.) ter v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/2015 s sprem.), kot je bilo zahtevano, to izjavo pa je predložil šele po pozivu naročnika. Vlagatelj utemeljuje, da gre v tem primeru za nedopustno dopolnitev ponudbe, saj se izjava nanaša na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila. Dodaja, da niti parafa vzorca okvirnega sporazuma ne pomeni, da se izbrani ponudnik s sporno zahtevo naročnika strinja, saj naročnik nikjer v razpisni dokumentaciji ni določil, da parafiranje (podpis) okvirnega sporazuma ali pogodbe pomeni ponudnikovo strinjanje z vzorcem. Vlagatelj zatrjuje še, da ponudba izbranega ponudnika vsebuje računsko napako v delu, ki vsebuje vrednost DDV in vrednost ponudbe z DDV, naročnik pa izbranega ponudnika ni pozval k soglasju za odpravo računske napake in je tudi ni odpravil, kar je v nasprotju z njegovimi lastnimi zahtevami. Vlagatelj končno zatrjuje in utemeljuje, da je naročnik ravnal v nasprotju z ZJN-3 in lastno razpisno dokumentacijo s tem, ko je sprejel enotno odločitev, s katero je odločil tako o strankah okvirnega sporazuma kot o oddaji naročila za prvo obdobje.

Izbrani ponudnik se je o zahtevku za revizijo izjasnil z vlogo z dne 7. 2. 2023. Utemeljuje, zakaj v razpisni dokumentaciji omenjeni uredbi ne predstavljata tehničnih specifikacij predmeta naročila (pač pa zgolj pravna predpisa), ter posledično meni, da zato izjava o skladnosti z njima ne predstavlja izjave o izpolnjevanju tehničnih specifikacij, temveč le izjavo o skladnosti z zakonodajo, za katero pa ne obstaja omejitev dopolnjevanja ponudbe iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3. Kot neutemeljene označuje navedbe vlagatelja glede računske napake. Poudarja, da je v obrazec predračuna pravilno vnesel vse zahtevane podatke (cene brez DDV ter stopnje DDV), vse ostalo pa se je izračunalo samodejno, skladno z vnaprej vnesenimi formulami s strani naročnika, pri čemer so bila polja za izračun navedenih postavk vnaprej zaklenjena in jih (ponudnik) ni mogel spreminjati. Pri izpolnjevanju ponudbe oziroma predračuna torej ni izvajal nobenih računskih operacij, saj so se te izvajale samodejno v programu Excel na podlagi s strani naročnika vnaprej določenih in neprerekanih formul. Dodaja še, da bi morale biti dejansko stanje enako tudi v vlagateljevi ponudbi, saj je izpolnjeval obrazec predračuna z istimi formulami – to ne bi držalo le v primeru, če je vlagatelj lastnoročno spremenil vsebino obrazca predračuna ali izvajal špekulacijo na kak drug način. Izbrani ponudnik še meni, da lahko naročnik očitne ali nebstvene napake v ponudbi spregleda; v nadaljevanju utemeljuje, da gre v konkretnem primeru za odstopanje zgolj v višini 266,00 EUR (0,011 % skupne vrednosti), da naročnik sklepa okvirni sporazum, kjer so količine okvirne (in se bo torej obračun izvajal izključno po dejansko izvedenih količinah storitev) in da DDV ter ponudbena cena z DDV nista relevantni z vidika razvrščanja ponudb v okviru meril, saj je merilo najnižja končna ponudbena vrednost za posamezni sklop brez DDV. Kot neutemeljene označuje tudi vlagateljeve očitke glede sprejema enotne odločitve, pri čemer navedeno tudi podrobneje argumentira.

Naročnik je s sklepom dne 16. 2. 2023 zahtevek za revizijo zavrnil. V celoti pritrjuje argumentaciji izbranega ponudnika. Dodaja še, da se strinja tudi s pojasnili Ministrstva za javno upravo, ki jih je pridobil že v fazi pregleda in ocenjevanja ponudb, skladno s katerimi naj lastne izjave za izkazovanje sporne zahteve ne bi bilo mogoče šteti za tehnično specifikacijo predmeta javnega naročila; navedeno naj bi še toliko bolj veljalo ob upoštevanju dejstva, da je lastna izjava ponudnikov namenjena potrditvi zahtev, ki sicer že neposredno izhajajo iz veljavne zakonodaje. Pristavlja, da prepoved dopolnjevanja in pojasnjevanja ponudb v delu tehničnih specifikacij ni absolutna; v konkretnem primeru je šlo za napako, ki je očitna na prvi pogled, s ponudnikovo voljo ravnati v skladu z omenjenima uredbama pa je bil seznanjen že ob oddaji ponudbe, saj je izbrani ponudnik to potrdil (ob upoštevanju določil iz točke 2.3 Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe) že s samo oddajo ponudbe, konkretno pa tudi s parafo in podpisom identičnih zahtev v vzorcu okvirnega sporazuma in v vzorcu pogodbe. Pojasnjuje še, da je izbrani ponudnik v sklopu javnega naročila posredoval tudi dokazila, izdana s strani Agencije RS za okolje, iz katerih je razvidno, da ponudnik z odpadki ravna v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. V zvezi z očitki glede sprejema enotne odločitve naročnik pristavlja, da je naveden način ustaljena praksa (tudi pri naročniku), ki je poznana tudi vlagatelju, saj je pri takšnih postopkih že sodeloval in takemu načinu ni ugovarjal.

Naročnik je Državni revizijski komisiji 20. 2. 2023 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in dokumentacijo o predrevizijskem postopku.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 21. 2. 2023. Prereka vse navedbe naročnika in vztraja pri lastnih navedbah iz zahtevka za revizijo. Meni in pojasnjuje, da:

- naročnik napačno interpretira stališče Ministrstva za javno upravo, ki je tudi sicer bilo dano kot splošno pojasnilo glede dopustnosti dopolnjevanja ponudb;
- so nerazumljiva stališča naročnika o tem, da sporna zahteva ne predstavlja tehničnih specifikacij;
- v konkretnem primeru očitne napake ni bilo, saj naročnik sam navaja, da je napako, ki jo sam poimenuje kot očitno, neposredno zaznal (še) ob analizi in ocenjevanju ponudb;
- je napačno stališče naročnika v delu, ko navaja, da je izbrani ponudnik s predložitvijo vzorca okvirnega sporazuma in pogodbe podal zahtevano izjavo, saj naročnik ni nikjer določil, da takšno ravnanje pomeni strinjanje ali potrditev vsebine vzorca, strinjanje z vsebino pogodb pa ne izhaja niti iz drugih delov dokumentacije;
- je naročnik spregledal, da je od ponudnikov zahteval izjavo o odstranjevanju odpadkov skladno z obema uredbama, v vzorcu pogodb pa se uvodna stavka nanašata na zbiranje in ravnanje z odpadki, tako pa torej ne gre za enako zavezo;
- je brezpredmetno vprašanje glede predloženih dokazil, izdanih s strani ARSO, saj naročnik niti ni pojasnil za katera dokazila gre, kar je razumljivo, saj z njimi niti ne razpolaga, poleg tega pa v konkretnem primeru ne gre za ugotavljanje sposobnosti za nazaj;
- ni pomembno, za kolikšen odstotek odstopanja gre pri računski napaki, saj zakon ne določa, da je minimalno računsko napako mogoče spregledati;
- zahtevka ni mogoče zavrniti z vidika 1. alineje prvega odstavka 28. člena ZPVPJN, saj takšno stališče vsebuje domnevo, da bi izbrani ponudnik dejansko podal soglasje za odpravo računске napake v postavljenem roku;
- naročnik zmotno na svoji dosedanji praksi gradi argumentacijo glede svoje odločitve o oddaji naročila za prvo obdobje;
- je mogoče posamezno javno naročilo oddati le podpisniku okvirnega sporazuma, zato je vsakršna odločitev o oddaji naročila za prvo obdobje pred sklenitvijo okvirnega sporazuma preuranjena in nedopustna.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu ter preučitvi navedb vlagatelja, naročnika in izbranega ponudnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med strankama je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami ZJN-3, ko je ponudbo izbranega ponudnika obravnaval kot dopustno in odločil, da se okvirni sporazum za sporni sklop sklene tudi z izbranim ponudnikom ter se temu ponudniku tudi odda posamezno naročilo za obdobje od pravnomočnosti odločitve do 31. 12. 2023.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3).

Tehnične specifikacije v pomenijo primeru javnih naročil blaga ali storitev specifikacijo v dokumentu, ki opredeljuje zahtevane značilnosti proizvoda ali storitve, kot so ravni kakovosti, okoljskih in podnebni vplivov, zahteve v zvezi z oblikovanjem, prilagojenim vsem uporabnikom (vključno z dostopnostjo za invalide), ter ocenjevanje skladnosti, zahteve v zvezi z delovanjem, uporabo proizvoda, varnostjo ali dimenzijami, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preizkušanjem in preizkusnimi metodami, pakiranjem, označevanjem, uporabo znakov, navodili za uporabnike, proizvodnimi postopki in metodami na posamezni stopnji življenjske dobe blaga ali storitve, ter postopki ocenjevanja skladnosti (23. točka prvega odstavka 2. člena ZJN-3).

Tehnične zahteve mora naročnik določiti ob upoštevanju 68. člena ZJN-3, ki določa, da morajo biti te navedene v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Tehnične specifikacije določajo zahtevane značilnosti gradnje, storitve ali blaga. Te značilnosti se lahko nanašajo tudi na točno določen postopek ali način proizvodnje ali zagotavljanja zahtevanih gradenj, blaga ali storitev ali na točno določen postopek za kakšno drugo stopnjo v njihovi življenjski dobi, tudi če takšni dejavniki fizično niso del njih, a pod pogojem, da so značilnosti povezane s predmetom javnega naročila ter sorazmerne z vrednostjo in cilji naročila (prvi odstavek 68. člena ZJN-3). Tehnične specifikacije morajo vsem gospodarskim subjektom zagotavljati enak dostop do postopka javnega naročanja in neupravičeno ne smejo ovirati odpiranja javnih naročil konkurenci (četrti odstavek 68. člena ZJN-3). Naročnik jih lahko določi bodisi v smislu zahtev glede delovanja ali funkcionalnosti bodisi s sklicevanjem na tehnične specifikacije in različne standarde oz. tehnične ocene bodisi s kombinacijo navedenih načinov (peti odstavek 68. člena ZJN-3). V skladu s šestim odstavkom 68. člena ZJN-3 v tehničnih specifikacijah ne smejo biti navedeni določena izdelava ali izvor ali določen postopek, značilen za proizvode ali storitve določenega gospodarskega subjekta, ali blagovne znamke, patenti, tipi ali določeno poreklo ali proizvodnja, ki dajejo prednost nekaterim podjetjem ali proizvodom ali jih izločajo, razen če tega ne upravičuje predmet javnega naročila. Take navedbe so izjemoma dovoljene, če sicer ni mogoče dovolj natančno in razumljivo opisati predmeta naročila, vsebovati pa morajo tudi besedi »ali enakovredni«.

Na podlagi prvega odstavka 93. člena ZJN-3 lahko naročnik določi tudi posebne pogoje v zvezi z izvedbo javnega naročila, ki jih vključi v pogodbo o izvedbi javnega naročila, če so ti pogoji povezani s predmetom javnega naročila v skladu s petim odstavkom 84. člena ZJN-3 in navedeni v povabilu k sodelovanju ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Ti pogoji lahko zajemajo gospodarske, inovativne, okoljske, socialne ali zaposlitvene vidike.

Skladno s prvim odstavkom 89. ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik lahko, v kolikor so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne, oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, v skladu s petim odstavkom 89. člena ZJN-3, zahteva, da gospodarski subjekti v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave ponudnikov in transparentnosti. Ista določba ZJN-3 med drugim določa tudi, da naročnik od gospodarskega subjekta zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam ter da se lahko predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebistvene napake naročnik lahko spregleda.

Razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom tega člena, in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila (šesti odstavek 89. člena ZJN-3).

Skladno s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3 in ne glede na šesti odstavek 89. člena ZJN-3 sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Pri tem se količina in cena na enoto brez DDV ne smeta spreminjati. Če se pri pregledu in ocenjevanju ponudb ugotovi, da je prišlo do računske napake zaradi nepravilne vnaprej določene matematične operacije s strani naročnika, lahko naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popravi računsko napako tako, da ob upoštevanju cen na enoto brez DDV in količin, ki jih ponudi ponudnik, izračuna vrednost ponudbe z upoštevanjem pravilne matematične operacije. Ne glede na prejšnji odstavek lahko naročnik ob pisnem soglasju ponudnika napačno zapisano stopnjo DDV popravi v pravilno.

V dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) je v dokumentu »NAVODILA PONUDNIKOM ZA IZDELAVO PONUDBE« v točki »2.3 Predložitev ponudbe« navedeno:

»Ponudnik mora v ponudbi predložiti:

1. izpolnjen obrazec podatki o ponudniku (OBR-1);
2. izpolnjen obrazec predračuna (OBR-2);
3. izpolnjen vzorec okvirnega sporazuma (OBR-3);
4. izpolnjen obrazec pogodbe (OBR-4);

5. izpolnjen obrazec soglasje za pridobitev podatkov za pravno osebo (OBR-5) ali potrdila iz kazenske evidence ne starejša od 4 mesecev, šteto od dneva roka za oddajo ponudb, za vse gospodarske subjekte v ponudbi (glej opombo pod 1. točko točke 2.10.1 teh navodil);
6. izpolnjen obrazec soglasje za pridobitev podatkov za fizično osebo (OBR-6) ali potrdila iz kazenske evidence ne starejša od 4 mesecev, šteto od dneva roka za oddajo ponudb, za vse gospodarske subjekte v ponudbi (glej opombo pod 1. točko točke 2.10.1 teh navodil);
7. finančno zavarovanje za resnost ponudbe, z vsebino po vzorcu obrazca (OBR-8);
8. parafiran vzorec zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti (OBR-9);
9. najmanj eno (1) izpolnjeno in potrjeno referenčno potrdilo (OBR-10) (velja za ponudnike, ki oddajajo ponudbo za sklope 4, 5 in 6) - zaželeno;
10. izpolnjen ESPD obrazec za vse gospodarske subjekte v ponudbi;
11. dokumente, ki so zahtevani v točki 1.2.3 teh navodil (velja v primeru, da bo ponudnik pri izvedbi naročila nastopal s podizvajalci).«

V dokumentu »SPECIFIKACIJA ZAHTEV NAROČNIKA« je v okviru točke »4. SKLOP 4: ODPADKI, KI Z VIDIKA PREPREČEVANJA OKUŽBE ZAHTEVAJO POSEBNO RAVNANJE PRI ZBIRANJU IN ODSTRANJEVANJU« pod razdelkom »SPLOŠNE STROKOVNE ZAHTEVE NAROČNIKA« med drugim navedeno:

»Izbrani ponudnik mora odpadke odstranjevati skladno z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastajajo pri opravljanju zdravstvene in veterinarske dejavnosti ter z njima povezanih raziskavah (Uradni list RS, št. 89/08 in 44/22 – ZVO-2) ter v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15, 129/20, 44/22 – ZVO-2 in 77/22).

Dokazilo: Priložena lastna pisna izjava ponudnika!«

Med strankama ni sporno dejansko stanje v obravnavani zadevi, enako pa je razvidno tudi iz odstopljene dokumentacije, namreč da:

- izbrani ponudnik ponudbi ni priložil lastne pisne izjave v smislu citirane zahteve iz dokumenta »SPECIFIKACIJA ZAHTEV NAROČNIKA«;
- je naročnik izbranega ponudnika pozval na predložitev take izjave;
- je izbrani ponudnik po pozivu izjavo tudi predložil.

Sporno med strankama pa ostaja, ali je (bilo) dopolnjevanje ponudbe v zadevnem delu skladno z ZJN-3.

Ne glede na vprašanje, ali so bile zahteve naročnika jasne do te mere, da bi bilo mogoče nedvoumno ugotoviti obseg in vsebino zahtevanih dokazil v spornem delu (iz citiranih določb razpisne dokumentacije bi bilo namreč po eni strani mogoče razbrati, da zadevne izjave ponudnikov niti ni treba predložiti, saj ni navedena v seznamu dokumentov, ki jih je treba predložiti), pa Državna revizijska komisija tudi sicer ne more soglašati z vlagateljem v tem, da je v konkretnem primeru izbrani ponudnik svojo ponudbo dopolnil v nasprotju z določili šestega odstavka 89. člena ZJN-3.

Vlagatelju namreč ni mogoče pritrditi, da se sporna izjava nanaša na tehnične specifikacije predmeta naročila, kar uveljavlja kot razlog za nezakonnost dopolnitve ponudbe. Državna revizijska komisija pojasnjuje, da umestitev oziroma navedba sporne zahteve v dokument »SPECIFIKACIJA ZAHTEV NAROČNIKA« ne more biti ključna za opredelitev zahteve kot tehnične specifikacije, saj je za presojo relevantna vsebina zahteve. Iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pa jasno in nedvoumno izhaja le naročnikova zahteva, da izbrani ponudniki v izvedbeni fazi ravnajo skladno z navedenima področnima predpisoma (ki kot splošna

in abstraktna pravna akta v vsakem primeru zavezujeta naslovljence). V obravnavanem primeru ni mogoče ugotoviti, da taka zahteva predstavlja tehnično specifikacijo, ki določa (eno od) zahtevanih značilnosti storitve (prim. prvi odstavek 68. člena ZJN-3, v povezavi s 23. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3), pač pa je zahtevo mogoče opredeliti kot posebni pogoj v zvezi z izvedbo javnega naročila (prim. prvi odstavek 93. člena ZJN-3). Posledično Državna revizijska komisija ugotavlja, da niso utemeljene navedbe vlagatelja, vezane na razlago, da zahteva po predložitvi sporne izjave predstavlja tehnične specifikacije in iz nje izpeljani zaključki glede nezakonitosti dopolnjevanja ponudbe izbranega ponudnika v delu, ki se nanaša na ta posebni pogoj.

Pritrditi pa je navedbam vlagatelja glede računске napake v ponudbi izbranega ponudnika.

Kot že pojasnjeno, so morali ponudniki v ponudbi predložiti »izpolnjen obrazec predračuna (OBR-2)«. V razpisni dokumentaciji je v dokumentu »NAVODILA PONUDNIKOM ZA IZDELAVO PONUDBE« pod točko »2.12 Ponudbena vrednost« med drugim navedeno še:

»Cene morajo biti podane v evrih (EUR).

Cena brez DDV mora vsebovati vse stroške (prevozne, špeditorske, carinske ter morebitne druge stroške), popuste in rabate. Posebej je treba izkazati stopnjo davka na dodano vrednost.

Navesti je treba tudi končno vrednost ponudbe, ki jo dobite tako, da cene pomnožite s količinami in tako dobljene vrednosti seštejete. Ponudbena vrednost mora vsebovati vse stroške. [...]

Obrazec predračuna v obliki preglednice (datoteka »RD - 06 Predracun.xlsx«) za sporni sklop 4 je bil del razpisne dokumentacije, ponudniki pa so morali vanj ob podani količini treh različnih postavk vpisati »Cen[o] na enoto mere brez DDV« in stopnjo DDV; v preostalih delih je bil obrazec zaščiten in vanj ni bilo mogoče posegati, vse preostale vrednosti pa so se izračunavale na podlagi prednastavljenih formul.

Med strankama ni sporno dejansko stanje glede ponudbe izbranega ponudnika, enako pa potrjuje tudi pregled te ponudbe, namreč da v ponudbi – ob upoštevanju (pravilno) zavedenih davčnih stopenj – obstoji neskladje med vrednostmi brez DDV in vrednostmi z DDV. Državna revizijska komisija pritrjuje naročniku v tem, da je prednastavljeni obrazec vseboval napačno formulo za izračun vrednosti davčne osnove – zaradi te napake v vrednost davčne osnove ni bila prišteta vrednost davka za postavko »Najem zabojnika za odpadke (40 m³ abrol kontejner)«, posledično pa ta vrednost zato ni bila upoštevana niti za »Vrednost skupaj za 1 leto v EUR z DDV« in »Vrednost skupaj za 4 leta v EUR z DDV«. Drugačne navedbe vlagatelja v vlogi z dne 21. 2. 2023 niso utemeljene: vlagatelj namreč nasprotuje naročnikovi navedbi o tem, da je formula seštevala davek le za prvi dve postavki, kar utemeljuje s tem, da je v celici K22 formula »=SUM(L18:L20)« seštevala vse tri vrstice po posameznih postavkah, pri čemer pa spregleda, da celica L20 (za razliko od celic L18 in L19) ni vsebovala formule, ki bi glede na podano količino in znesek postavke brez DDV izračunala znesek davka za to postavko.

Iz navedb naročnika je razbrati, da iz razlogov, ker naj bi šlo za majhno in nebitveno odstopanje in ker naj napaka ne bi vplivala na ocenjevanje po merilih ter na obračunavanje storitev, ne bi sprejel drugačne odločitve niti v primeru, ko bi pri pregledu in ocenjevanju ponudb omenjeno računsko napako odkril. Ne da bi se posebej opredeljevala do vprašanja, ali bi poprava računске napake v obravnavanem postopku vplivala na razvrstitev ponudb glede na merila, niti do vprašanja, po kateri ceni se bo v fazi izvedbe opravljal obračun izvedenih del, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je med strankama nesporno, da v ponudbi izbranega ponudnika obstaja računska napaka, ki je naročnik ni popravil. Na tem mestu velja zato izpostaviti, da ZJN-3 podlage

za razlikovanje med bistvenimi in nebistvenimi oziroma med zanemarljivimi in nezanimarljivimi računskimi napakami ne daje. Ravnanje naročnika, ko bi ta ugotovljeno računsko napako brez vnaprej določenih pravil, ki bi mu to omogočala, po lastni volji ocenil za nebistveno oziroma zanemarljivo in bi se odločil, da je ne popravi, temveč jo spregleda ter takšnemu ponudniku odda javno naročilo, torej ne bi imelo podlage v zakonu.

Iz navedenega pa sledi, da je v konkretnem primeru naročnik ravnal preuranjeno, ko je odločil, da bo z izbranim ponudnikom sklenil okvirni sporazum in mu tudi oddal naročilo za prvo obdobje, ne da bi pred tem (skladno s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3) popravil računsko napako njegovega ponudbenega predračuna.

Upošteva predstavitvene ugotovitve je Državna revizijska komisija na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in v delu, ki se nanaša na sklop 4, razveljavila odločitev o sklenitvi okvirnega sporazuma s ponudnikom SAUBERMACHER SLOVENIJA d.o.o., Murska Sobota, ter posledično tudi odločitev o oddaji posameznega naročila za prvo obdobje, kot izhaja iz dokumenta »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA«, št. 461-(810115)-59/2022-3, z dne 20. 1. 2023.

Ker je Državna revizijska komisija svojo odločitev sprejela že na podlagi obravnavanih revizijskih navedb, v okviru revizijskega postopka ni obravnavala navedb vlagatelja o nezakonitosti sprejema enotne odločitve o izbiri strank okvirnega sporazuma in o oddaji naročila za prvo obdobje. Obravnava navedenega na vlagateljev položaj v predmetnem postopku namreč ne bi mogla v ničemer več vplivati, saj ne bi mogla vplivati na zgornje ugotovitve Državne revizijske komisije.

Državna revizijska komisija z namenom pravilne izvedbe postopka oddaje konkretnega javnega naročila v razveljavljenem delu naročnika na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN napotuje, naj v primeru, če bo nadaljeval in zaključil postopek oddaje javnega naročila, odpravi računsko napako v ponudbi izbranega ponudnika na način, skladen z ZJN-3, pri tem pa upošteva ugotovitve Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa. Državna revizijska komisija še pripominja, da je naročnik v primeru odpiranja konkurence zavezan ravnati skladno s pravilom iz devetega odstavka 48. člena ZJN-3, oddaja posameznega naročila pa je mogoča le gospodarskemu subjektu, ki je podpisnik okvirnega sporazuma (gl. četrti odstavek 48. člena ZJN-3). V trenutku, ko je naročnik sprejel odločitev o oddaji posameznega naročila za prvo obdobje in jo sporočil z dokumentom »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA«, št. 461-(810115)-59/2022-3, z dne 20. 1. 2023, izbrani ponudnik že po naravi stvari še ni podpisal okvirnega sporazuma. Hkrati je treba upoštevati, da je v postopku oddaje javnega naročila (za zadevni sklop) sodelovalo več gospodarskih subjektov, in že zaradi tega naročnik ne bi smel spregledati, da ga pred sklenitvijo okvirnega sporazuma zavezujejo določbe o obdobju mirovanja (92. člen ZJN-3) in suspenzivnosti (prvi odstavek 17. člena ZPVPJN). Suspenzivnost je institut, ki velja tudi za sklepanje okvirnega sporazuma (npr. zadeva št. 018-227/2017), zato naročnik ob sprejemu odločitve o oddaji posameznega naročila, kot je izhajala iz dokumenta »ODLOČITEV O ODDAJI JAVNEGA NAROČILA«, št. 461-(810115)-59/2022-3, z dne 20. 1. 2023, niti ne bi smel ali mogel imeti sklenjenega okvirnega sporazuma.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj zahteva povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Če je zahtevak za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

Državna revizijska komisija je vlagatelju, skladno s prvim in tretjim odstavkom 70. člena ZPVPJN in skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015, s sprem.; v nadaljevanju: OT), kot potrebne priznala vse priglašene stroške, in sicer:

- strošek dolžne vplačane takse za revizijski zahtevek v višini 6.000,00 EUR,
- strošek odvetniške storitve za sestavo zahtevka za revizijo v višini 9.000 točk (prva točka tar. št. 40 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22% DDV znaša 6.588,00 EUR in
- izdatke v pavšalnem znesku (vlagatelj izdatkov v dejanski višini ni specificiral niti izkazal) po tretjem odstavku 11. člena OT (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk) v višini 100 točk, kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22% DDV znaša 73,20 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašениh stroškov za sestavo vloge z dne 21. 2. 2023, s katero se je opredelil do sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo, saj v konkretnem primeru niso bili potrebni (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT). Navedbe v tej vlogi niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve. Državna revizijska komisija vlagatelju tudi ni priznala priglašeneda presežka nad priznanimi stroški za izdatke v pavšalnem znesku po 11. členu OT, saj upoštevajoč skupno priznano vrednost storitve za njegovo priznanje ni pravne podlage.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju priznala stroške v višini 12.661,20 EUR, ki mu jih je dolžan povrniti naročnik v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Igor Luzar, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj,
- pooblaščenec vlagatelja,
- naročnik,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.